Lantbruk.ax
Möckelövägen 65
AX-22 120 Mariehamn
Tel. 23 022 FO nr: 0850722-8 Hemort: Jomala

Eduskunta

Liikenne- ja viestintävaliokunta

Ab Lantbruk Åland on Ahvenanmaan johtava maatalouskauppa ja yksi toimialueistamme on Ahvenanmaalla viljellyn viljan osto tiloilta ja myynti asiakkaille mantereella. Ahvenanmaalla on noin 80 tilaa jotka viljelevät viljaa muun maataloustuotannon ohella ja vuosittainen myyntiin tuleva määrä on noin 7.500 tonnia. Määrä on kaikkien neljän viljalajin yhteismäärä. Tilat ovat hyvin erikokoisia ja ostettavat määrät vaihtelevat 10 – 250 tonniin per tila. Viljan vastaanotto tapahtuu Färjsundetissa sijaitsevassa viljankuivaamossamme josta vilja kuljetetaan rahtilaivoilla mantereelle.

Viljan laivarahti Ahvenanmaalta mantereelle on aikaisemmin ollut samaa tasoa kuin manterelaisen viljelijän rahtikustannus kuorma-autolla tilalta ostajalle. Valitettavasti viime aikainen kehitys laivojen osalta on johtanut siihen, että rahtikustannukset ovat kohonneet merkittävästi (40-60%, pahimmillaan jopa 100%). Osasyynä on normaali kustannusten kohoaminen mutta suurin syy on, että varustamot ovat rationalisoineet kalustoaan viime vuosina eikä tänään ole enää käytettävissä montaakaan alusta kokoluokassa 1.500 – 2.000 tonnia, mielellään jaettavalla ruumalla. Tämän kokoinen alus on yleensä alle 70 metriä pitkä. Tästä johtuen olemme joutuneet käyttämään aluksia jotka ovat liian suuria emmekä pysty lastaamaan niitä optimaalisesti. Kustannuskehitys on huolestuttava. Laivojen kokoon ja yleiseen kustannuskehitykseen bunkkerin yms osalta emme pysty vaikuttamaan, mutta haluan nostaa esille muut pienvarustamoiden toimintaan vaikuttavat kuluerät. Väylämaksut, luotsikustannukset yms muut varustamoiden toimintaan liittyvät lakisääteiset oheiskulut ovat merkittävä kuluerä varustamoille. Uuden luotsauslain myötä kustannukset ja byrokratia lisääntyvät entisestään ja pelkään, että pitkällä tähtäimellä ne muutamat alukset joita nyt voimme käyttää poistuvat markkinoilta.

Vuosittaisen viljavientimme siirtäminen laivarahdista autorahdiksi ei ole taloudellisesti eikä aikataulullisesti mahdollista. Tavaravirrat Ahvenanmaalle ovat käänteiset eli tänne tuodaan enemmän rahtia kuin täältä viedään, joten huolintaliikkeillä on teoriassa tyhjää kapasiteettia viennissä. Ongelmana on, että tuonnissa/viennissä käytetään yleisimmin täysperävaunurekkoja mutta vilja viedään bulk-konteissa.

Pientonniston häviäminen saaristoliikenteestä on ongelma ei vain maataloustuotteiden osalta sillä ko aluksia on käytetty myös esim puutavaran kuljettamiseen saaristosta. Toivomme, että pientonnistolle luotaisiin parempia toimintaedellytyksiä tulevaisuudessa eikä vain vaikeuttaisi niiden toimintaa uusilla rajoituksilla ja säännöksillä. Mikäli rahtihinnat viljatoimitusten osalta nousevat lähiympäristöämme kalliimmiksi, on todennäköistä, että viljelijät päätyvät lopettamaan viljan viljelyn tässä mittakaavassa Ahvenanmaalla koska viljelystä tulee taloudellisesti kannattamatonta.

Maarianhamina 25.11.2022

Nina Nyman-Johansson

Ab Lantbruk Åland